Gemeente Bergen op Zoom

RVB24-0074

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Grondstoffenbeleidsplan 2025-2029
Nummer voorstel	:	RVB24-0074
Datum voorstel	:	22-10-2024
Portefeuillehouder(s)	:	Dhr. H.P. Verroen
Contactpersoon	:	Dhr. I.L. Goedhart
Afdeling	:	Beheer openbare ruimte
Contactpersoon Email	:	i.goedhart@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	:	0164-277255
Programmanummer en -naam	:	9. Milieu

Voorstel:

1. Het grondstoffenbeleidsplan 2025 – 2029 (bijlage I) vast te stellen, met de volgende doelstellingen:
   a. Verlagen van de hoeveelheid restafval naar maximaal 100 kilogram per inwoner per jaar
   b. Minimaal 60% van het huishoudelijk afval in 2030 recyclen
2. Te besluiten tot vaststelling van de verordening afvalstoffenheffing 2025 (bijlage III)

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☑	☐
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

Het grondstoffenbeleidsplan geeft het gemeentelijk beleid voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval weer en wordt periodiek herzien. Gedurende de looptijd van het plan worden de vastgestelde maatregelen geïntroduceerd. Het grondstoffenbeleidsplan is tot stand gekomen op basis van ontwikkelingen binnen de afvalbranche, ervaringen met afvalbeleid in andere gemeenten, de input van diverse informatieavonden met de

gemeenteraad en wensen/verzoeken vanuit de inwoners.. Nadat de gemeenteraad haar ambitie heeft uitgesproken over de hoeveelheid restafval per inwoner is vervolgens een plan opgesteld om deze ambitie waar te gaan maken.

Met de vaststelling van het nu voorliggende beleidsplan worden de maatregelen geformaliseerd en kan de uitvoering door de organisatie ter hand worden genomen.
.

Samenvatting:

Met dit grondstoffenbeleidsplan 2025-2029 bekrachtigt de raad haar ambitie om maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar te realiseren en om minimaal 60% van het huishoudelijk afval te recyclen.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	Grondstoffenbeleidsplan 2025-2029	Bijgevoegd
2	Uitvoeringsprogramma behorende bij grondstoffenbeleidsplan 2025-2029	Bijgevoegd
3	Verordening Afvalstoffenheffing 2025	Bijgevoegd
4	Raadsmededeling RMD23-0026	Bijgevoegd
5	Sorteeranalyse huishoudelijk restafval	Bijgevoegd
6	Presentatie informatiebijeenkomst beeldvorming 16 maart 2023	Bijgevoegd
7	Notitie Bronscheiden vs. Nascheiden (Saver)	Bijgevoegd
8	Presentatie Raadsinformatiebijeenkomst 15 april 2024 (Saver)	Bijgevoegd
9	Argumentenkaart Bron- en nascheiding	Bijgevoegd
10	Schets Bron- en nascheiding	Bijgevoegd

Gemeente Bergen op Zoom

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	:	19-12-2024
Nummer	:	RVB24-0074
Onderwerp	:	Grondstoffenbeleidsplan 2025-2029

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Het grondstoffenbeleidsplan 2025 – 2029 (bijlage I) vast te stellen, met de volgende doelstellingen:
   a. Verlagen van de hoeveelheid restafval naar maximaal 100 kilogram per inwoner per jaar
   b. Minimaal 60% van het huishoudelijk afval in 2030 recyclen
2. Te besluiten tot vaststelling van de verordening afvalstoffenheffing 2025 (bijlage III)

Inleiding

Het grondstoffenbeleidsplan geeft het gemeentelijk beleid voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval weer en wordt periodiek herzien. Gedurende de looptijd van het plan worden de vastgestelde maatregelen geïntroduceerd. Het grondstoffenbeleidsplan is tot stand gekomen op basis van ontwikkelingen binnen de afvalbranche, ervaringen met afvalbeleid in andere gemeenten, de input van diverse informatieavonden met de gemeenteraad en wensen/verzoeken vanuit de inwoners.. Nadat de gemeenteraad haar ambitie heeft uitgesproken over de hoeveelheid restafval per inwoner is vervolgens een plan opgesteld om deze ambitie waar te gaan maken. Met de vaststelling van het nu voorliggende beleidsplan worden de maatregelen geformaliseerd en kan de uitvoering door de organisatie ter hand worden genomen.

Bestuurlijk proces
Tijdens de presentatie in de beeldvorming van 16 maart 2023, een vragenuurtje op 22 februari 2024 en een informatieavond bij Saver op 15 april 2024 is het onderwerp huishoudelijk afval uitgebreid aan bod gekomen. Het doel van deze avonden was om niet alleen informatie te delen en duidelijkheden te geven, maar ook vragen te beantwoorden die spelen op dit beleidsterrein. De documenten die betrekking hebben op deze presentaties zijn als bijlagen toegevoegd.

Daarnaast is op 7 september 2023 aan de gemeenteraad gevraagd via een scenariovoorkeur aan te geven wat de ambitie is voor het grondstoffenbeleid voor de komende jaren. De gemeenteraad gaf daarbij aan voor scenario 2 te kiezen: maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar. Aan de hand van de input uit de informatieavonden en de uitkomst van de aangegeven ambities heeft het college het grondstoffenbeleidsplan 2025-2029 met uitvoeringsprogramma opgesteld en wordt dit nu ter vaststelling aan u aangeboden.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

De doelstellingen van dit beleidsplan zijn:

- Een verlaging van de hoeveelheid restafval naar maximaal 100 kg per inwoner per jaar;
- Minimaal 60% van het huishoudelijke afval in 2030 te recyclen;

Hiermee wordt een juiste balans gerealiseerd tussen de afname van de hoeveelheid restafval enerzijds en het scheiden van schone hoogwaardig te recyclen grondstoffen uit huishoudelijk afval anderzijds.

Uitwerking voorstel

Het beleidsplan richt zich op een hogere service op grondstoffen, zodat gestimuleerd wordt dat er minder restafval overblijft. Met dit plan zetten wij erop in dat inwoners hun huishoudelijk afval zo optimaal mogelijk kunnen scheiden, afhankelijk van hun woonsituatie. De in het uitvoeringsplan voorgestelde maatregelen zijn:

1. Ten aanzien van “Service op grondstoffen omhoog”:
    - Het verder faciliteren van de inzameling van Groente-Fruit-Tuinafval en Etensresten bij hoogbouw (daar waar de woonsituatie het toelaat)
    - Het ophalen van Plastic, Blik en Drankkartons met minicontainers aan huis (op vrijwillige basis)
    - Het meer behoefte gestuurd plaatsen van ondergrondse containers voor plastic, textiel en glas
    - Het optimaliseren (slimmer inrichten waardoor er meer afvalstromen gratis kunnen worden ingezameld) en/of verhuizen van de milieustraat,
    - Het verlagen van het aantal standaardtikken voor toegang naar de milieustraat
    - Het inrichten van meer afvalstromen in de “gratis” route waar bezoekers hun grondstoffen kunnen inleveren(gericht op korte en lange termijn)
    - Het faciliteren van een mobiele milieustraat, zodra deze service beschikbaar is
    - Het inzamelen van luiers, zodra de verwerking/recycling in de regio ook daadwerkelijk mogelijk is

2. Ten aanzien van “Service op restafval omlaag”:
    - De inzamelfrequentie van minicontainers restafval aanpassen naar 1 x per 4 weken
    - Het nascheiden van restafval voor hoogbouw, aanvullend op de bronscheiding zodra deze verwerking in de regio ook daadwerkelijk beschikbaar is
    - Het invoeren van een progressief tarief voor de ondergrondse restafvalcontainer. Van belang bij deze maatregel is dat de grootgebruiker van de containers, meer gaat betalen dan de kleingebruiker.

3. Ten aanzien van aanvullende maatregelen:
    - Het uitvoeren van een uitgebreide communicatiecampagne
    - Het inzetten van een afvalcoach
    - Het toepassen van een 30-60 liter trommel bij ondergrondse restafvalcontainer
    - Het behoefte gestuurd uitvoeren van een gemeentebrede containerwissel

Consequenties van het voorstel

De in dit plan voorgestelde maatregelen zijn opgesteld met de ambitie van de gemeenteraad om maximaal 100 kg restafval per inwoner en minimaal 60% van het restafval te gaan scheiden in 2030, te gaan halen. Deze maatregelen kunnen niet allemaal per direct worden ingevoerd omdat ze een voorbereidingstijd nodig hebben.

De kosten van de incidentele maatregelen uit het uitvoeringsplan worden ten laste gebracht van de voorziening huishoudelijk afval. De kosten van de structurele maatregelen uit het uitvoeringsplan worden met ingang van 2026 binnen de gesloten financiering van het huishoudelijk afval meegenomen in de berekening van de afvalstoffenheffing. Omdat de maatregelen verspreid zijn over de komende jaren, kan de invoering van deze maatregelen worden opgevangen binnen de beschikbare ambtelijke capaciteit.

Duurzaamheid

Met de voorgestelde maatregelen zal een beroep worden gedaan op de inwoners om zelf actief hun afval te scheiden in herbruikbare grondstoffen. Dit is voor iedereen mogelijk met een kleine inspanning, waarbij "afval scheiden loont" en "de vervuiler betaalt" uitgangspunten zijn en blijven.

In het bestuursakkoord is het volgende opgenomen:
Het afvalbeleid vraagt om een herziening. De hoeveelheid restafval in Bergen op Zoom moet verder naar beneden. We willen de kwaliteit van de ingezamelde huishoudelijke afvalstromen verhogen en daarmee de recycling verbeteren. Het afvalbeleid wordt in lijn gebracht met het nieuwe uitvoeringsprogramma VANG-HHA en de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen. Hierbij kijken wij naar diverse vormen van inzamelen.

Risico paragraaf

Ervaringen bij andere gemeenten laten zien dat de risico's beperkt zijn en vooral liggen op het vlak van de weerstand of bereidheid van inwoners om zelf aan te slag te gaan met het scheiden van het afval. Een aantal maatregelen kunnen tot weerstand leiden. Een goede communicatie en begeleiding is daarbij essentieel en hierop zijn de aanvullende maatregelen uit het uitvoeringsplan gericht.

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten			X	
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		X		
3. Imago gemeente		X		
4. Algemene en externe omgeving		X		
5. Veiligheid		X		
6. Financiën		X		
7. Juridisch		X		
8. Planning		X		
9. Kwaliteit uitvoering		X		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		X		

Beheersmaatregelen risico's hoog

	Risico	Effect	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
1.				

Alternatieven

Door het niet vaststellen van het grondstoffenbeleidsplan 2025-2029 met het bijbehorende pakket aan maatregelen zal de gemeente Bergen op Zoom niet gaan voldoen aan de landelijke doelstellingen en een goed circulaire economie. Ervaringen uit andere gemeenten als Roosendaal, Oosterhout en Etten-Leur laten zien dat vergelijkbare maatregelen ook daadwerkelijk tot minder restafval en een hoger percentage gescheiden ingezamelde grondstoffen kan leiden.

Landelijke besluiten zoals de verbrandingsbelasting, de toekomstige doorbelasting van CO2-heffing en een mogelijk verbod op het verbranden van recyclebare (verpakkings-)materialen zorgen dat de aanlevering van restafval steeds duurder wordt. De aanlevering van restafval dient daarom teruggedrongen te worden, zowel vanuit oogpunt van duurzaamheid als vanuit het tegengaan van oplopende kosten voor de inwoners.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

mr. drs. ing. M. van Vliet

De burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

Gemeente Bergen op Zoom

RVB24-0074

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 22 oktober 2024, nr. RVB24-0074;

BESLUIT:

1. Het grondstoffenbeleidsplan 2025 – 2029 (bijlage I) vast te stellen, met de volgende doelstellingen:
   a. Verlagen van de hoeveelheid restafval naar maximaal 100 kilogram per inwoner per jaar
   b. Minimaal 60% van het huishoudelijk afval in 2030 recyclen
2. Tot vaststelling van de verordening afvalstoffenheffing 2025 (bijlage III)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 19-12- 2024

De griffier,	De voorzitter,
drs. E.P.M. van der Meer	drs. M. Mulder MSc.